

Årsredovisning 2002

Stiftelsen för Strategisk Forskning

Stiftelsens uppdrag

Stiftelsen för Strategisk Forskning inrättades i januari 1994 efter beslut av riksdag och regering under år 1993. Den erhöll då ett stiftelsekapital om sex miljarder kronor.

Stiftelsen har till uppgift att stödja naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning. Stiftelsen skall främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för utvecklingen av Sveriges framtida konkurrenskraft.

Stiftelsens verksamhet skall byggas upp successivt på grundval av stiftelsens egna, självständiga bedömningar. Forskningsinsatserna kan avse såväl ren grundforskning som tillämpad forskning samt, inte minst, områden däremellan.

Styrelse

Under 2002 och 2003 har styrelsen följande sammansättning.

Ordförande: Ingvar Carlsson, f d statsminister, t.o.m 31 december 2002

Ordförande: Laila Freivalds, f d justitieminister, fr.o.m. 1 januari 2003

Per Andersson, styrelseordförande, SwitchCore AB

Harry Frank, forskningschef, ABB, vice ordförande

Birgit Norinder, direktör

Christer Karlsson, professor, Handelshögskolan i Stockholm

Gudmund Larsson, f d utredare, LO

Lennart Läftman, f d verkställande direktör, 5:e AP-fonden

Karin Markides, professor, Uppsala universitet

Maria Masucci, professor, Karolinska Institutet

Maria Norrfalk, generaldirektör, Skogsstyrelsen

Eva Olsson, professor, Chalmers tekniska högskola

Helena Peilot, doktorand, Göteborgs universitet

Hans Wolf-Watz, professor, Umeå universitet

Revisorer

Utsedda av styrelsen

Auktoriserade revisorn Jan-Erik Söderhielm, Ernst & Young
(suppleant: auktoriserade revisorn Per Björngård, Ernst & Young)

Riksmarskalk Gunnar Brodin,
Hovrättspresident Anders Jacobæus, Hovrätten för Övre Norrland

Utsedda av Riksrevisionsverket

Auktoriserade revisorn Staffan Nyström, Riksrevisionsverket
(suppleant: auktoriserade revisorn Ulla Kalén, Riksrevisionsverket)

Verkställande ledning

Staffan Normark, verkställande direktör
Björn Brandt, vice verkställande direktör

Verksamheten under 2002

Stiftelsen fastställde under 2001 sin verksamhetsplan för de närmast följande åren och utlyste anslag inom en rad strategiska forskningsområden. Under 2002 har stiftelsen i enlighet härmed fördelat sådana anslag till ledande svenska forskargrupper och individuella forskare i form av anslag till strategiska forskningscentra, raman-slag och individuella anslag.

I takt med att ett ökande antal program i den första generationen nu avslutas, inleds verksamheten inom den andra generationen av program och dessa kommer att utgöra tyngdpunkten i stiftelsens satsningar under första hälften av detta decennium. Medel har således fördelats till sammanlagt tolv strategiska forskningscentra – sex inom livsvetenskaperna och sex inom mikroelektronik – med en total budget på 671 milj kr för fem eller sex års forskning. Ramanslag har utdelats för forskning inom informationsteknik, tillämpad matematik, materialvetenskap, mikrosystem och mikroelektronik m m uppgående till 515 milj kr för i allmänhet tre års forskning. Härutöver har för olika riktade satsningar, bl a i samarbete med enskilda högskolor, använts ett antal mindre anslag.

Stiftelsens budget för 2002 uppgick till 739 milj kr varav 688 milj kr avsåg forskningsanslag. Resterande medel avser i huvudsak administration och finansiella kostnader. Sammanlagt beviljades under året nya anslag om 597 milj kr, vilket med 81 milj kr understiger det budgeterade beloppet. Under året utbetalades vidare 734 milj kr i stiftelsens forskningsstödande verksamhet. Huvuddelen av utbetalningarna avsåg aktiviteter som beslutats före 2002. En utförligare redovisning av stiftelsens forskningsstöd under 2002 lämnas i den separata verksamhetsberättelsen (Activity Report 2002) som distribuerades under februari 2003.

Stiftelsen har under året fördelat medel till tolv strategiska forskningscentra. Ett centrum utgör en tidsbegränsad, vetenskapligt fokuserad och geografiskt samlokaliserad forskningsmiljö. Verksamheten skall befinna sig i den internationella forskningsfronten inom sitt område och ha tillräckligt stor intellektuell och teknisk massa. Följande centra inleder sin verksamhet under vintern 2002/2003:

Nanokomponenter, Per Delsing, Chalmers
Stamcellsbiologi och cellterapi, Sten Eirik Jacobsen, Lunds universitet
Organisk elektronik, Olle Inganäs, Linköpings universitet
Nya läkemedel mot infektionssjukdomar, Alwyn Jones, Uppsala universitet
Reglering av immunsystemet, Klas Kärre, Karolinska Institutet
Utvecklingsbiologi inom neuroområdet, Urban Lendahl, Karolinska Institutet
Kroniska infektionssjukdomar, Hans-Gustaf Ljunggren, Karolinska Institutet
Nanovetenskap, Lars Samuelson, Lunds universitet

Utvecklingsbiologi inom växtområdet, Göran Sandberg, Sveriges lantbruksuniversitet och Umeå universitet.

Integrerade elektroniksystem, Christer Svensson, Linköpings universitet

Fotonik, Lars Thylén, Kungl. Tekniska Högskolan

Höghastighetselektronik och fotonik, Herbert Zirath, Chalmers

Inom informationsteknik har 185 milj kr avsatts för 14 ramanslag på mellan 6 och 20 milj kr vardera. Anslagen avser tre års forskning inom områdena Internet och mobilitet respektive Inbyggda system. Inom mikrosystem har 40 milj kr fördelats till sju ramanslag. Inom medicinsk teknik har ramanslag om sammanlagt 18,5 milj kr fördelats till sex grupper som en avslutande finansiering av tidigare initierad verksamhet. Inom tillämpad matematik har 60 milj kr fördelats till sex ramprogram. Inom materialvetenskap har sex ramanslag om sammanlagt 87 milj kr fördelats och inom mikroelektronik har nio ramanslag om sammanlagt 125 milj kr fördelats.

Under året har stiftelsen också beslutat om en utlysning inom området produktframtagning. Ett belopp på 150 milj kr har avsatts för ett femårigt program, som benämns ProViking och en första utlysning om 70 milj kr gjordes under året. Härutöver har en forskarskola med en budget på 30 milj kr kopplats till programmet. Till skillnad från stiftelsens övriga program leds detta program av en styrelse direkt under stiftelsens styrelse - utan värdhögskola och med en programansvarig direkt knuten till stiftelsens kansli. En programdirektör/verkställande direktör för programmet anställdes under 2002 och den interimsstyrelse som bildades under 2001 omvandlades till en permanent styrelse. Alternativa verksamhetsformer för programmet har diskuterats under året, bl a aktiebolag, enhet inom stiftelsen eller egen stiftelse. Styrelsen har fattat beslut om att programmet tills vidare drivs som en enhet inom stiftelsens kansli.

Trots att stiftelsen till följd av planeringen för en längre livstid och en negativ börsutveckling minskat sin budget för nya åtaganden under 2002 till 739 milj kr och inte heller utnyttjat hela denna ram har ett större belopp än något tidigare år fördelats till svenska forskare. Skälet härtill är att flertalet av ovan angivna anslagsbeslut är följden av program som initierats och budgeterats tidigare år. Exempelvis har alla strategiska centra ovan budgeterats under 2001 när stiftelsen fattade beslut om utlysningarna.

Programmet VINST, ett program riktat mot forskningsbehov hos teknikbaserade mindre företag, har under året fördelat 9 anslag om sammanlagt 28,5 milj kr. Programmet drivs i samarbete med VINNOVA som liksom stiftelsen har avsatt 30 milj kr för programmet.

Stiftelsens program Interaktiva Institutet, som bedriver forskning inom området IT – media – design – konst, utgör ett av stiftelsens helägt aktiebolag. The Interactive Institute II AB som har ett 100-tal anställda hade en omsättning på 72 milj kr under 2002. Stiftelsens bidrag utgjorde 22 milj kr. Under våren 2002 löpte institutet, bl a

som ett resultat av IT-sektorns aktuella problem, risk att förbruka aktiekapitalet varför en kontrollbalansräkning upprättades. Institutets styrelse och verkställande direktör har under året vidtagit en rad åtgärder, såväl vad avser kostnadskontroll och begränsning av kostnaderna som för att få in ytterligare bidrag från externa finansierare. Arbetet har varit framgångsrikt och institutet redovisar för 2002 vinst på 50 kkr som balanserats till 2003. Stiftelsens nu gällande stöd till institutet går ut i och med utgången av 2003 och stiftelsen har, som underlag för beslut om eventuellt fortsatt stöd, beslutat om en internationell utvärdering av institutet under första halvåret 2003. En utförlig redovisning av institutets verksamhet och bokslut finns i institutets egen årsredovisning för 2002.

Det internationella forskningssamarbetet har byggts ut under året. Inom ramen för forskningssamarbetet med Japan inom gränsområdet livsvetenskap – informationsteknik – robotik har två workshops genomförts och en forskare godkännts för en forskningsvistelse i Japan. Programmet "Microbes and Man" tillsammans med Finlands Akademi har fått en utökad finansiering från stiftelsen om 15 milj kr och sex svenska forskare har tilldelats anslag för samarbete med finska forskare. En workshop har genomförts i Cambridge tillsammans med The Wellcome Trust inom området "Tissue Engineering". Ett antal ansökningar bereds f n inom ramen för ett materialforskningssamarbete med National Science Foundation i USA.

Stiftelsens prioriteringar har under året diskuterats i olika media, bl a i TV-programmet Aktuellt, i DN och SvD med flera tidningar. Diskussionen har i hög grad fokuserats på stiftelsens beslut om medel till sex strategiska centra inom livsvetenskaperna vilka valts ut bland 112 ansökningar. Stiftelsens styrelse har löpande följt beredningsarbetet och diskuterat formerna. Styrelsen har sett det som väsentligt att sprida ökad kunskap om de förutsättningar som stadgeenligt ligger till grund för arbetet och att få till stånd en öppen diskussion för att utveckla processerna i dialog med forskarsamhället inom såväl industri som högskola. Ett styrelseseminarium med forskar- och näringslivsdeltagande beslutades under året och genomfördes i februari 2003.

Stiftelsens under 1998 inrättade strategigrupper avvecklades planenligt vid utgången av juni 2002 . Diskussion om ny beredningsorganisation har förts under året och i december beslöt styrelsen att basera den nya organisationen på ett forskningskollegium med ett stort antal forskare. Kollegiet avses fungera som en pool av experter ur vilken stiftelsen väljer ut mindre grupper ad hoc för särskilda uppgifter, t ex utlysningssgrupper för nya utlysningar eller programkommittéer för uppföljning av pågående program. Det nya kollegiet kommer att inrättas under 2003.

Styrelsen har under året fört en diskussion om verksamhetsplaneringen för kommande år utgående från förmögenhetsutvecklingen i ett läge där börsutvecklingen på i stort sett alla marknader varit utomordentligt negativ. Genom att stiftelsen successivt ökat andelen räntebärande placeringar på bekostnad av aktier och genom att stiftelsen diversifierat förmögenhetsplaceringen och undvikit placering på USA-mark-

naden som utöver negativ börsutveckling också haft en negativ valutautveckling så har minskningen av stiftelsens förmögenhet kunnat begränsas. Under året minskade stiftelsens förmögenhet således med 16,7 %, där 9,7 procentenheter beror på förvaltningsresultatet och 7 procentenheter beror på utbetalningar. Mot bakgrund av behovet av en rimligt lång livstid och rådande börsutveckling har styrelsen beslutat att minska ramarna för nya åtaganden till 500 milj kr per år fr o m 2003, samt att löpande följa utvecklingen och vid behov vidta erforderliga korrigerande åtgärder. I enlighet härmed fastställde styrelsen i december 2002 en budget för nya åtaganden 2003 om 500 milj kr uppdelad på 450 milj kr i direkt forskningsstöd och 50 milj kr för beredning, administration och kapitalförvaltning.

Stiftelsens kvarstående "skuld" till forskarsamhället i form av beslutade men inte utbetalade anslag utgjorde vid årets början 2 595 milj kr och vid årets slut 2 509 milj kr. Årets utbetalningar var, som nämnts ovan, 734 milj kr och sedan stiftelsens start har vid utgången av 2002, 4,5 miljarder kr fördelats till svensk forskning. Kapitalet utgjorde vid årets början 10 300 milj kr och vid årets slut 8 580 milj kr. Stiftelsen kommer att uppmärksam följa utvecklingen av stiftelsens förmögenhet och vidta erforderliga åtgärder vad gäller både utgifter och inkomster.

Mot bakgrund av att stiftelsen är en nationellt betydelsefull finansär av högskoleforskning, är stiftelsens beslut om prioriteringar och anslagsvolymerna betydelsefulla för stora delar av forskarsamhället och för hela den svenska samhällsutvecklingen. Stiftelsen avser att fortsätta att fördjupa den dialog som förs med statsmakterna och andra forskningsfinansierare liksom med avnämare. Stiftelsen avser också att bidra med underlag till statsmakternas övergripande forskningspolitiska bedömning, bl a i den forskningsproposition som planeras till 2004. Inför 10-årsjubileet av löntagarfondsstiftelsernas inrättande 1994 har stiftelsen tillsammans med ett antal övriga stiftelser tagit initiativ till ett forskningsprogram om stiftelserna, som kommer att presenteras för beslutsfattare och forskarsamhället våren 2004. Tillsammans med den granskning av stiftelsen som KVA och IVA initierade under hösten 2002 kommer således ett omfattande underlag för bedömning av stiftelsens hittillsvarande insatser och framtidsplanering att tas fram.

Beslutade anslag (milj kr):

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
9	323	962	1 464	1 075	1 030	841	790	597

Den ekonomiska förvaltningen

Verksamhetsåret 2002 har liksom föregående år karakteriserats av stor volatilitet och fallande kurser på världens börser. Också stiftelsens aktieinnehav har påverkats av den negativa utvecklingen, även om förvaltningsresultatet 2002 var väsentligt bättre än kursutvecklingen på Stockholmsbörsen. Börsfallet i Sverige var det största under efterkrigstiden och uppgick till 35 % men värdeminskningen på stiftelsens totala portfölj, efter korrektion för utbetalningar, utgjorde 9,7 %. Trots det i relativa termer godtagbara resultatet är naturligtvis minskningen av stiftelsens förmögenhet ett hot mot stiftelsens möjligheter att under lång tid ge ett väsentligt stöd till svensk forskning i framtiden.

Den sista december bestod stiftelsens totalportfölj av ca 32 % aktier, 62 % räntebärande värdepapper och 6 % specialfonder. Motsvarande andelar den sista december 2001 var 50, 47 resp 3 %. Samtliga räntebärande tillgångar var nominerade i svenska kronor. Av aktieinnehavet avsåg 16 procentenheter svenska aktier, 12 procentenheter västeuropeiska aktier och 4 procentenheter japanska aktier. Den svenska aktieportföljen avkastade -35 % (Index SIXPRX -35 %), den europeiska -31 % (index MSCI Europa exklusive Sverige -32 %) och den japanska -21 % (index MSCI Japan -25 %). Stiftelsens räntebärande placeringar avkastade 8,1 % (statsskuldväxel 180 dagar 4,6 %) och stiftelsens specialfonder avkastade 14,9 %.

Stiftelsen har enligt sin stadga frihet att välja mellan alternativen att på sikt förbruka kapitalet eller endast förbruka avkastningen. Stiftelsens styrelse har under våren 2002 beslutat om en planeringsförutsättning innebärande att den årliga utgiftsramen från och med 2003 minskas till 500 milj kr per år. Beslutet innebär att kapitalet förbrukas, om än i långsammare takt än med tidigare högre utgiftsramar.

Riktlinjerna för kapitalförvaltningen betonar avvägningen mellan avkastning och risk. Förvaltningen skall bedrivas på ett konservativt och balanserat sätt i syfte att begränsa riskerna och säkerställa en tillfredsställande avkastning. Det innebär bl a följande:

- Förvaltningen skall i första hand syfta till tillväxt av kapitalet
- Stiftelsens medel får inte placeras i fastigheter eller direktlån
- Svenska förvaltare placerar i värdepapper och internationella förvaltare i aktier på den marknad stiftelsen bestämmer
- Stiftelsen beslutar själv om avvägningen mellan aktier och räntebärande placeringar
- De svenska placeringarna får till högst 10 procent av sitt marknadsvärde utgöras av värdepapper från en och samma utfärdare. De får vidare motsvara högst fem procent av röstvärdet för samtliga aktier i ett och samma aktiebolag.

Under styrelsen ansvarar ett kapitalutskott med fem ledamöter för den direkta styrningen av förvaltningen. Stiftelsen har härutöver inte byggt upp någon egen kompetens för kapitalförvaltningen. Kapitalförvaltningstjänster upphandlas av ett antal professionella kapitalförvaltare. Vid slutet av 2002 bestod kapitalet av 12 diskretionära mandat, varav 1 utländskt, och 8 fonder, varav 4 utländska.

Under året har stiftelsen dels genomfört en upphandling av den svenska förvaltningen med tillämpning av lagen om offentlig upphandling, dels vidtagit ett antal andra mer begränsade förändringar av kapitalallokeringen. Den svenska upphandlingen, som utfördes med teknisk hjälp av en konsult, utformades som ett s k selektivt förfarande, innebärande att stiftelsen först inhämtade intresseanmälningar och därefter beredde 15 förvaltare tillfälle att inge fullständiga offerter. Kapitalutskottet föreslog, efter att ha genomfört hearings med ett antal förvaltare, att två nya aktieförvaltare, Carlson och Catella och en ny ränteförvaltare, Carlson skulle antas.

Framförallt de nya aktieförvaltarna har fått mer precisa förvaltningsinstruktioner än tidigare uppdragstagare med en tydligare styrning mot absolut avkastning, inget index att följa, begränsning av antalet innehavda positioner, möjlighet till högre likviditetsgrad samt etisk screening av innehaven där olämpliga innehav utesluts från förvaltningen.

Under året har medel förts över från aktieförvaltning till ränteförvaltning. Nya investeringar har gjorts i en europeisk aktiefond, förvaltd av Scottish Widows Investment Partnership samt i en ny svenskbaserad hedgefond, RAM ONE.

Stiftelsen har under året, baserat på den etiska screening som genomförts av Caring Company, beslutat att utesluta två företag från stiftelsens diskretionära aktieportföljer.

Kapitalutskottet har under året sammanställt de förvaltningsriktlinjer som tillämpas till en uppdaterad version av stiftelsens förvaltningspolicy. Förvaltningen av kapitalet skall bedrivas under rimligt risktagande och på ett konservativt och balanserat sätt i syfte att säkerställa en tillfredsställande avkastning med låga förvaltningskostnader och hög administrativ effektivitet. Avkastningen på kapitalet definieras som tillväxt och räntor/utdelningar sammantaget. Grundtesen är, baserad på historiska observationer, att aktier på lång sikt ger en bättre avkastning än räntebärande placeringar. Samtidigt som aktier på lång sikt är att föredra som placeringsform, är aktiemarknaden tid efter annan utsatt för mycket stora värdesvängningar. Detta förhållande leder till att en del av förmögenheten bör placeras i räntebärande instrument, för att inte stiftelsen skall riskera att påtvingas förlustbringande aktieförsäljningar för att få fram nödvändig likviditet i ett läge då aktiemarknaden är lågt värderad. Målsättningen är, att vid varje tillfälle, ha placerat i räntebärande instrument ett belopp som i stort motsvarar de närmaste fem årens förväntade utbetalningar.

Kapitalutskottet har under år 2002 haft följande sammansättning:

Olof Sjöström, direktör, ordförande

Björn Björnsson, konsult, t o m 17 juni 2002

Björn Brandt, vvd, Stiftelsen för Strategisk Forskning

Björn Franzon, vvd Fjärde AP-fonden fr o m 14 augusti 2002

Lennart Läftman, direktör, styrelseledamot i stiftelsen

Irma Rosenberg, chefsekonom, SBAB

Sammanfattningsvis var 2002 ett dåligt och volatilt börsår, även om stiftelsen genom aktiv och kvalificerad förvaltning lyckats begränsa värdepapperskursen av kapitalet. Tidigare stora åtaganden om forskningsstöd har inneburit en hög utbetalningsnivå, som lett till en påtaglig minskning av förmögenheten. Eftersom de faktiska utbetalningarna till följd av stiftelsens beslut sträcker sig över sex eller fler år efter beslutet, kommer utbetalningsnivåerna endast långsamt att minska till den lägre nivå som styrelsen fattat beslut om. Det osäkra världsläget och börsutvecklingen innebär att stiftelsen måste följa förmögenhetsutvecklingen noggrant även under 2003.

Resultat- och kapitaldispositioner

Balanserat resultat skall bli fungera som en buffert i den mån nedskrivningar i framtiden kan behöva göras av det bokförda värdet på stiftelsens kapital.

För skattebefrielse skall enligt gällande praxis minst 80 % av kapitalets avkastning exklusive realisationsresultat användas för stiftelsens ändamål.

Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda. Ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst och förmögenhet.

Redovisat årsresultat i moderstiftelsen för år 2002 uppgår till -943 021 kkr. Under året har anslag beviljats för 597 234 kkr vilket har minskat balanserat resultat (se not 18).

Resultaträkning

Koncernens resultaträkning (kkkr)	Not	2002	2001
<i>Koncernens intäkter</i>			
Aktieutdelningar		68 848	83 082
Ränteintäkter	3	260 885	259 747
Övriga intäkter		47 110	60 650
<i>Summa intäkter</i>		<i>376 843</i>	<i>403 479</i>
 <i>Koncernens kostnader</i>			
Finansiella omkostnader	4	-10 451	-20 828
Övriga externa kostnader	5	-9 498	-8 923
Personalkostnader	6,7,8	-55 913	-55 704
Administrationskostnader	9	-34 787	-29 952
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	1,10	-2 733	-2 758
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	11,14	-1 232 471	-26 347
<i>Summa kostnader</i>		<i>-1 345 853</i>	<i>-144 512</i>
<i>Skatt på årets resultat</i>	12	<i>-10</i>	<i>-13</i>
<i>Redovisat årsresultat</i>		<i>-969 020</i>	<i>258 954</i>

Balansräkning

Koncernens balansräkning (kk)	Not	2002-12-31	2001-12-31
<i>Tillgångar</i>			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	10	7 732	5 095
		<u>7 732</u>	<u>5 095</u>
 <i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	23	23	
Aktier och andra andelar	14	3 317 797	5 407 860
Obligationer	15	4 012 865	4 048 375
		<u>7 330 685</u>	<u>9 456 258</u>
 <i>Summa anläggningstillgångar</i>		 <i>7 338 417</i>	 <i>9 461 353</i>
 <i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 285	4 596
Övriga fordringar		3 435	7 618
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	<u>103 501</u>	<u>112 664</u>
		<u>109 221</u>	<u>124 878</u>
 <i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kortfristiga placeringar	17	<u>1 048 968</u>	<u>651 820</u>
		<u>1 048 968</u>	<u>651 820</u>
 <i>Kassa och bank</i>			
		<u>132 993</u>	<u>94 316</u>
		132 993	94 316
 <i>Summa omsättningstillgångar</i>		 <i>1 291 182</i>	 <i>871 014</i>
 <i>Summa tillgångar</i>		 <i>8 629 599</i>	 <i>10 332 367</i>

Koncernens balansräkning (kkkr)	Not	2002-12-31	2001-12-31
<i>Eget kapital och skulder</i>			
<i>Eget kapital</i>	18		
Stiftelsekapital		6 000 000	6 000 000
Balanserat resultat		97 322	1 637 576
<i>Summa eget kapital</i>		6 097 322	7 637 576
<i>Långfristiga skulder</i>			
Beviljade ej utbetalda anslag		2 508 989	2 595 189
<i>Summa långfristiga skulder</i>		2 508 989	2 595 189
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		7 864	5 020
Skatteskulder		5	39
Övriga skulder		2 163	77 081
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	13 256	17 462
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		23 288	99 602
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		8 629 599	10 332 367
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Koncernen (kkf)

2002-12-31

Kassaflöde från den löpande verksamheten

<i>Resultat efter finansnetto</i>	-969 010
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet:	
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	2 733
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	755 140
Realisationsresultat	476 349
Förändringar räntefordran	13 534
Omvärdering vid bokslutet av penningmarknads- instrument till marknadsvärde	-12 195
Betald skatt	-44

*Kassaflöde från den löpande verksamheten före
förändringar av rörelsekapital*

266 507

Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet

Ökning/minskning av fordringar	2 123
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-76 280

Kassaflöde från den löpande verksamheten

192 350

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 477
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-13 790 104
Försäljning av anläggningstillgångar	14 299 342

Kassaflöde från investeringsverksamheten

503 761

Kassaflöde från bidragsverksamheten

Årets utbetalda anslag	-657 434
------------------------	----------

Kassaflöde från bidragsverksamheten

-657 434

Årets kassaflöde

38 677

Likvida medel vid årets ingång	94 316
Kursdifferens i likvida medel	0
Likvida medel vid årets utgång	132 993

Resultaträkning

Moderstiftelsens resultaträkning (kk)	Not	2002	2001
<i>Stiftelsens intäkter</i>			
Aktieutdelningar		68 848	83 082
Ränteintäkter	3	260 736	259 669
Övriga intäkter		1 407	30 228
<i>Summa intäkter</i>		<i>330 991</i>	<i>372 979</i>
<i>Stiftelsens kostnader</i>			
Finansiella omkostnader	4	-10 451	-20 828
Övriga externa kostnader	5	-5 960	-5 098
Personalkostnader	6,7,8	-14 204	-12 461
Administrationskostnader	9	-10 395	-7 339
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	1,10	-531	-355
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	11,14	-1 232 471	-26 347
<i>Summa kostnader</i>		<i>-1 274 012</i>	<i>-72 428</i>
<i>Redovisat årsresultat</i>		<i>-943 021</i>	<i>300 551</i>

Balansräkning

Moderstiftelsens balansräkning (kkf)	Not	2002-12-31	2001-12-31
Tillgångar			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	10	<u>998</u> 998	<u>842</u> 842
 <i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier i dotterbolag	13	100	100
Aktier och andra andelar	14	3 317 797	5 407 860
Obligationer	15	<u>4 012 865</u> 7 330 762	<u>4 048 375</u> 9 456 335
 <i>Summa anläggningstillgångar</i>		 7 331 760	 9 457 177
 <i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		76	0
Fordringar hos koncernföretag		7 733	0
Övriga fordringar		1 893	6 137
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	<u>97 399</u> 107 101	<u>110 138</u> 116 275
 <i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kortfristiga placeringar	17	<u>1 048 968</u> 1 048 968	<u>651 820</u> 651 820
 <i>Kassa och bank</i>			
		<u>124 873</u> 124 873	<u>92 047</u> 92 047
 <i>Summa omsättningstillgångar</i>		 1 280 941	 860 142
 <i>Summa tillgångar</i>		 8 612 701	 10 317 319

Moderstiftelsens balansräkning (kkkr)	Not	2002-12-31	2001-12-31
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>	18		
Stiftelsekapital		6 000 000	6 000 000
Balanserat resultat		97 316	1 637 571
<i>Summa eget kapital</i>		<i>6 097 316</i>	<i>7 637 571</i>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Beviljade ej utbetalda anslag		2 508 989	2 595 189
<i>Summa långfristiga skulder</i>		<i>2 508 989</i>	<i>2 595 189</i>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 055	810
Övriga skulder		578	76 133
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	4 763	7 616
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		<i>6 396</i>	<i>84 559</i>
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		<i>8 612 701</i>	<i>10 317 319</i>
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys Moderstiftelsen (kkf)	2002-12-31
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	
Resultat efter finansnetto	-943 021
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet:	
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	531
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	755 140
Realisationsresultat	476 349
Förändringar räntefordran	12 603
Omvärdering vid bokslutet av penningmarknads- instrument till marknadsvärde	-12 195
Betald skatt	0
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital</i>	289 407
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet	
Ökning/minskning av fordringar	-3 428
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-78 163
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	207 816
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-687
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-13 790 104
Försäljning av anläggningstillgångar	14 299 235
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	508 444
<i>Kassaflöde från bidragsverksamheten</i>	
Årets utbetalda anslag	-683 434
<i>Kassaflöde från bidragsverksamheten</i>	-683 434
Årets kassaflöde	32 826
Likvida medel vid årets ingång	92 047
Kursdifferens i likvida medel	0
Likvida medel vid årets utgång	124 873

Noter

Noter (belopp i kkr)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 **Redovisningsprinciper**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen, om inget annat framgår av nedanstående.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Värdepapper som är anläggningstillgångar är värderade enligt portföljmetoden. Det innebär nedskrivning av bokfört värde från anskaffningsvärde till marknadsvärde för portföljen som helhet.

Koncernredovisning

Koncernens resultat- och balansräkning omfattar stiftelsens helägda dotter och dotterdotterbolag.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendationer om koncernredovisning. Samtliga förvärv av företag har redovisats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att i koncernens eget kapital medräknas dotterbolagens vinstmedel endast till den del de uppkommit efter förvärvet. Förvärvat eget kapital och obeskattade reserver elimineras sålunda.

Om obeskattade reserver finns redovisas dessa i koncernens balansräkning, dels i en kapitaldel, dels i en skattedel. Kapitaldelen förs då till bundna reserver. Skattedelen redovisas då som långfristig skuld under rubriken Avsättning för skatter.

Under räkenskapsåret 2002 har inga nya dotterbolag tillkommit eller avgått.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 7. Kassaflödesanalys har ej upprättats för år 2001 då 2002 är första året stiftelsen har upprättat koncernredovisning.

Avskrivning på materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan grundas på anskaffningsvärden och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden, datorer 3 år, maskiner och inventarier 5 år.

Fordringar

Fordringar är redovisade till belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 2

Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Det har inte skett några inköp eller försäljningar till koncernföretag. Däremot har under året lämnats bidrag till dotterbolaget 26.000 kkr (40.502 kkr) varav aktieägartillskott 0 kkr (1 100kkr).

Not 3

Ränteintäkter

2002

2001

Koncernen

Bank	6 456	5 108
Penningmarknadsinstrument	54 929	17 923
Obligationer	<u>199 500</u>	<u>236 716</u>
	260 885	259 747

Moderstiftelsen

Bank	6 307	5 030
Penningmarknadsinstrument	54 929	17 923
Obligationer	<u>199 500</u>	<u>236 716</u>
	260 736	259 669

Not 4

Finansiella omkostnader

Koncernen och moderstiftelsen

Fondförvaltningsarvode	8 975	18 115
Depåavgift	1 177	1 993
Räntekostnader	0	93
Restituerbar skatt	0	306
Övriga finansiella kostnader	<u>299</u>	<u>321</u>
Summa	10 451	20 828

Not 5

Övriga externa kostnader

Koncernen

Arvoden arbetsgrupper och utvärderare	4 254	3 950
Övriga externa kostnader	<u>5 244</u>	<u>4 973</u>
Summa	9 498	8 923

Moderstiftelsen

Arvoden arbetsgrupper och utvärderare	4 254	3 950
Övriga externa kostnader	<u>1 706</u>	<u>1 148</u>
Summa	5 960	5 098

Not 6

Medelantalet anställda

Koncernen

Kvinnor	45% 50	40% 45
Män	55% <u>60</u>	60% <u>68</u>
Totalt	110	113

Moderstiftelsen

Kvinnor	44% 7	50% 7
Män	56% <u>9</u>	50% <u>7</u>
Totalt	16	14

Not 7 **Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader**

<i>Koncernen</i>	2002	2001
<i>Styrelser och verkställande direktörer</i>		
- löner och ersättningar	2 697	2 424
- sociala avgifter	984	850
- pensionskostnader	<u>433</u>	<u>397</u>
	4 114	3 671
<i>Övriga anställda</i>		
- löner och ersättningar	33 552	33 646
- sociala avgifter	12 657	14 182
- pensionskostnader	<u>5 590</u>	<u>4 205</u>
	51 799	52 033
<i>Koncernen totalt</i>	55 913	55 704
<i>Moderstiftelsen</i>		
<i>Styrelsen och verkställande direktören</i>		
- löner och ersättningar	1 402	1 322
- sociala avgifter	520	488
- pensionskostnader	<u>273</u>	<u>251</u>
	2 195	2 061
<i>Övriga anställda</i>		
- löner och ersättningar	6 668	5 657
- sociala avgifter	2 851	2 428
- pensionskostnader	<u>2 490</u>	<u>2 315</u>
	12 009	10 400
<i>Moderstiftelsen totalt</i>	14 204	12 461

Not 8 **Avtal om avgångsvederlag**

Moderstiftelsen

VD är förordnad vid stiftelsen fr o m 1 januari 1999 och tillsvidare med en uppsägningstid om 12 månader från stiftelsens sida och med 6 månader vid egen uppsägning. Vid uppsägning från stiftelsens sida är VD, utöver uppsägningslön, berättigad till ett avgångsvederlag motsvarande tolv månadslöner. Från avgångsvederlaget skall avräknas kontanta ersättningar från ny verksamhet.

Dotterbolaget

Uppsägningstiden för VD är 6 månader om uppsägning sker från bolagets sida. Det skall inte utgå något ytterligare avgångsvederlag.

Not 9 **Administrationskostnader**

Koncernen totalt

Revision	287	256
Redovisningskonsultation	403	58
Övriga konsulttjänster	5 560	3 289
Lokalkostnader	11 361	9 600
Resor och traktamenten	4 990	5 219
Marknadsinformation	1 402	1 150
Övrigt	<u>10 784</u>	<u>10 380</u>
<i>Summa</i>	34 787	29 952

	2002	2001
<i>Moderstiftelsen</i>		
Revision	202	203
Redovisningskonsultation	353	0
Övriga konsulttjänster	1 317	583
Lokalkostnader	3 112	2 590
Resor och traktamenten	564	489
Marknadsinformation	1 336	1 125
Övrigt	<u>3 511</u>	<u>2 349</u>
<i>Summa</i>	<i>10 395</i>	<i>7 339</i>

<i>Not 10</i>	Inventarier	<i>Moderstiftelsen</i>	<i>Koncernen</i>
	Ingående anskaffningsvärden	4 152	12 363
	Årets anskaffningar	687	5 477
	Försäljningar / utrangeringar	<u>-595</u>	<u>-2 250</u>
	Utgående anskaffningsvärden	4 244	15 590
	Ingående avskrivningar	-3 310	-7 268
	Försäljningar / utrangeringar	595	2 143
	Årets avskrivningar	<u>-531</u>	<u>-2 733</u>
	Utgående avskrivningar	3 246	-7 858
	<i>Restvärde enligt plan</i>	<i>998</i>	<i>7 732</i>

Not 11 **Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar**

	2002		
	<u>Vinster</u>	<u>Förluster</u>	<u>Netto</u>
Obligationer	57 892	-55 202	2 690
Aktier	184 393	-621 157	-436 764
Övriga värdepapper	23 095	-	23 095
Fondandelar	380	-65 763	-65 383
<i>Summa</i>	<i>265 760</i>	<i>-742 122</i>	<i>-476 362</i>
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar			-755 140
Valutakursförluster			-969
<i>Summa</i>			<i>-756 109</i>
<i>Totalt</i>			<i>-1 232 471</i>

	2001		
	<u>Vinster</u>	<u>Förluster</u>	<u>Netto</u>
Obligationer	58 755	-21 024	37 731
Aktier	352 390	-417 418	-65 028
Övriga värdepapper	4 846	-6 583	-1 737
Fondandelar	9 672	-6 985	2 687
<i>Summa</i>	<i>425 663</i>	<i>-452 010</i>	<i>-26 347</i>

<i>Not 12</i>	Skatt på årets resultat	2002	2001
	<i>Koncernen</i>		
	Betald skatt	10	13
	Summa	10	13

Not 13 **Andelar i koncernföretag**

The Interactive Institute II AB, organisationsnummer 556557-3077, säte i Stockholm.

<i>Ägare</i>	<i>Antal aktier</i>	<i>Nominellt värde</i>
Stiftelsen för Strategisk Forskning	1 000	100

The Interactive Institute Innovation AB, organisationsnummer 556603-1356, säte i Stockholm.

<i>Ägare</i>	<i>Antal aktier</i>	<i>Nominellt värde</i>
The Interactive Institute II AB	1 000	100

Not 14 **Aktier och andelar**

Ingående anskaffningsvärden	5 407 860
Årets anskaffningar	2 469 400
Försäljningar	<u>-3 804 323</u>
Utgående anskaffningsvärden	4 072 937

Ingående nedskrivningar	0
Årets nedskrivningar	-755 140
Utgående nedskrivningar	-755 140

Bokfört värde	3 317 797
---------------	-----------

	<i>Anskaffningsvärde</i>	<i>Bokfört värde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Svenska aktier	1 735 201	1 345 761	1 261 582
Utländska aktier	582 116	582 116	435 802
Fondandelar	1 755 620	1 389 920	1 459 833
<i>Summa aktier och andelar</i>	<i>4 072 937</i>	<i>3 317 797</i>	<i>3 157 217</i>

Not 15 **Obligationer**

Ingående anskaffningsvärden	4 048 375
Årets anskaffningar	6 491 618
Försäljningar	<u>-6 527 128</u>
Utgående anskaffningsvärden	4 012 865

	<i>Bokfört värde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
Obligationer	4 012 865	4 173 446
Upplupna räntetäckta obligationer	94 834	

<i>Summa obligationer</i>	<i>4 107 699</i>	<i>4 173 446</i>
---------------------------	------------------	------------------

Not 16 **Förutbetalda kostnader upplupna intäkter**

	2002	2001
<i>Koncernen</i>		
Förutbetalda kostnader	4 474	4 296
Upplupna bankräntor	0	1 688
Upplupna obligationsräntor	94 834	106 680
Övriga upplupna intäkter	<u>4 193</u>	<u>0</u>
<i>Summa</i>	<i>103 501</i>	<i>112 664</i>
<i>Moderstiftelsen</i>		
Förutbetalda kostnader	2 565	2 701
Upplupna bankräntor	0	757
Upplupna obligationsräntor	<u>94 834</u>	<u>106 680</u>
<i>Summa</i>	<i>97 399</i>	<i>110 138</i>
<i>Not 17</i>		
Kortfristiga placeringar	<i>Bokfört</i>	<i>Marknads-</i>
	<i>värde</i>	<i>värde</i>
Penningmarknadsinstrument	1 048 968	1 048 968
<i>Summa kortfristiga placeringar</i>	<i>1 048 968</i>	<i>1 048 968</i>

Not 18 **Eget kapital**

<i>Koncernen</i>	<i>Stiftelsekapital</i>	<i>Balanserat resultat</i>	<i>Årets resultat</i>	<i>Totalt eget kapital</i>
Ing. balans	6 000 000	1 378 622	258 954	7 637 576
Omföring årets resultat		258 954	-258 954	0
Redovisat årsresultat			-969 020	-969 020
Beviljade anslag		-571 234		-571 234
Ütg. balans	6 000 000	1 066 342	-969 020	6 097 322
<i>Moderstiftelsen</i>				
	<i>Stiftelsekapital</i>	<i>Balanserat resultat</i>	<i>Årets resultat</i>	<i>Totalt eget kapital</i>
Ing. balans	6 000 000	1 337 020	300 551	7 637 571
Omföring årets resultat		300 551	-300 551	0
Redovisat årsresultat			-943 021	-943 021
Beviljade anslag		-597 234		-597 234
Ütg. balans	6 000 000	1 040 337	-943 021	6 097 316

Not 19 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	2002	2001
<i>Koncernen</i>		
Upplupna personalkostnader	4 421	5 407
Förvaltararvoden	2 954	5 661
Förutbetalda inäkter	4 163	5 362
Övriga upplupna kostnader	<u>1 718</u>	<u>1 032</u>
<i>Summa</i>	<i>13 256</i>	<i>17 462</i>
 <i>Moderstiftelsen</i>		
Upplupna personalkostnader	1 308	1 501
Förvaltararvoden	2 954	5 661
Övriga upplupna kostnader	<u>501</u>	<u>454</u>
<i>Summa</i>	<i>4 763</i>	<i>7 616</i>

Stockholm den 9 april 2003

Laila Freivalds
ordförande

Harry Frank
vice ordförande

Per Andersson

Birgit Norinder

Christer Karlsson

Gudmund Larsson

Lennart Läftman

Karin Markides

Maria Masucci

Maria Norrfalk

Eva Olsson

Helena Peilot

Hans Wolf-Watz

Staffan Normark
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för Strategisk Forskning

Org.nr 802017-9191

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Stiftelsen för Strategisk Forskning för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 11 april 2003

Gunnar Brodin

Anders Jacobæus

Jan-Erik Söderhielm

Staffan Nyström

Auktoriserad revisor

Auktoriserad revisor

Av Riksrevisionsverket utsedd revisor